

Novičar iz mnogih krajev.

2. dan t. m. je s ces. patentom od 11. julia l. l. oklicana nova borsna postava (Börseordnung) veljavo zadobila. Za nas sicer, ki ne hodimo v dunajsko dnarno barantišče, kjer se vsaki dan cena obligacij in družega papirnatega dnarja kakor tudi srebra in cekinov določuje in tako imenovani „kurs“ nareja, kterege tudi mi v vsakem listu naznanjamo, bo utegnilo dosta biti, da le enmalo poznamo to novo vredbo. Vsi, ki hodijo na borso, so po novi postavi vredjeni v dve versti in odrajtujejo potem 20 ali 50 fl. letnega plačila, da smejo na borso hoditi; kdor plača 50 fl. na leto, ima ondi svoje določeno mesto; barantija na borsi se začne ob pol-dvanajstih predpoldne, in se jenja ob eni; četert ure po eni je za zgotovljenje sklenjenih kupčij določeno; o tem času ne sme noben mešetar ali opravnik iznova začeti barantati; potem se 3krat pozvoní; kdor ostane še 15 minut po tem znamenji v borsni dvorani, plača 5 gold. globe. — Znano je, da je rusovska vlada prepovedala, da ne sme nič pšenice, reži, ječmena in ovsa iz Rusovskega v naše cesarstvo v Galicijo, in „Austria“ je ravno kar terdila, da ta prepoved, ki je 25. nov. moč zadobila, obsega tudi moko, mak, koruzo in vsaktero žito, čeravno je že pred to prepovedjo kupljeno pa ne še izpeljano bilo. Zdej pa smo v časniku „Presse“ od 30. dec. telegrafno naznanilo iz Kišeneva od 27. dec. brali, da rusovsk carsk ukaz dovoljuje v avstrijsko cesarstvo izvožnjo tistega žita, ktero je že pred prepovedjo izvožnje nakupljeno bilo. — Dr. Sandorfy, ces. zdrajnik šopronskega komitata na Ogorskem vé po zagotovitvi časnika „Z. f. N. u. H.“ za gotovo zdravilo zoper pasjo steklino. Skozi 44 let je že 160 popadenih ljudi obvaroval stekline po tem zdravilu. Bog daj, da bi res bilo! — pa mi imamo malo upanja. — V Rimu se bojo na sv. 3 kraljev dan začele pridige v praznovanje zdaj določenega čistega spočetja sv. device Marije, ki bojo v mnogoverstnih jezicah terpele skozi 9 dni; dunajski veliki škof Raušer bo prvi pridigoval v nemškem jeziku. — Parska asekuracija je nekterim soseskam, ki so pri nji proti škodi ognja zavarovale svoje pohištva, za novoletno darilo poslala pripravnih gasivnic. Hvale vredno je to početje, ki je v dobiček zavarovanim pa tudi asekuraciji sami. Da bi pač tudi naše asekuracije posnemale ta lepi izgled! — Deržavni zbor v Parizu je že dovolil, da naj vlada vzame 500 milijonov frankov na posodo za nove vojaške potrebe, čeravno po besedah cesarja Napoleona, ki jih je unidan izgovoril v začetju derž. zbora, Francozi imajo zdaj že 581.000 mož in 113.000 konj na nogah, na vojnih barkah pa 62.000 mornarjev. — Ker se v Karari v modeneški vojvodini na Laškem že več časa morije in mnoge druge hudodelstva silno množijo, je po oklicu od 16. dec. to mesto z vso okolico njeno v naj ostrejši stan vojaške obsede djans; če je skazano, da je kdo zoper koga zavratno ravnal, čeravno ga ni še ranil, bo na smert obsojen itd.; od 6. zvečer se morajo že vse gostivnice, kavarnice in štacune zapreti in še le ob 6. zjutraj se smejo spet odpreti; tudi 3 ljudje ne smejo skupej na ulicah biti; od 8 zvečer do 6 zjutrej mora vsak v svoji hiši doma biti; le zdravnikom in duhovnim je pripušeno v tem času po svojih opravilih iti, vendar morajo z lučjo v laterni na veliko stražnico se podati, in tam povedati kam grejo, in spremljavca seboj vzeti. — Iz Beligrada se piše, da je knez serbski slavnoznanega generala Knićanina, ki je sedaj spet popolnoma zdrav, za ministra notranjih opravil izvolil; to službo je začasno opravljal knezov stric Azika Nenadovič, ki je sedaj ministerstvo dnarstva prevzel. — Iz Madrida segajo novice do 22. decembra. Kraljica je napravila na god svoje pervorojene hčerke slovesen plés, pri

kterem je plesala z generalom Esparterom, kralj pa z Esparterovo ženo. Gotovo ima ta čast Španjoljcom očitno znamenje biti, da kraljica visoko spoštuje Espartera, ki je sicer naj bolj pomagal puhlo vlado prekucniti, potem pa tudi skrepko roko berzual in pokrotil brezpostavne početja. — 17. dec. je gerški kralj Oton začel sklicani deržavni zbor z ogovorom, ki je grozno osupnil rusovsko-gerško stranko. Ze veliko mescov, ko so se punti v nekterih gerških deželah zoper Turke začeli, se je namreč v enomer govorilo in pisalo v časnikih, kako silno mučijo gerškega kralja njegovi lastni ministri, vodeni od poslanca francozkega in angleškega. Sedaj pa kralj sam se očitno zahvaluje za velike dobrote, ki ste gerški deželi o tem času naklonile francozka in angleška vlada; poslednjič zagotavlja kralj, da gerška vlada v rusovsko-turški vojski ne bo na nobeno stran potegnila. — Kaj pa je te dni novega od vojske? Vojska v Krimu je začasno potihnila, ker ne Rusi ne Francozi in Angleži še niso dobili zadosti nove pomoči, da bi si upali jo iznova začeti; vendar pravijo ene novice, da je kardelo rusovske armade pod poveljstvom Lipranda napadlo Balaklavo, — s kakošno srečo, še ni znano. 12.000 Turkov donavske armade je že iz Varne v Krim na barkah odjadrilo, 18.000 jih ima še za njimi iti in pa 9000 konj; Omer-paša bo njih samostojni poveljnik kakor sta francozka in angleška poveljnika. Turška armada je silo slabo preskerbljena z zimsko opravo, Omer-paša je zlo nejevoljen zavolj tega. Med armado francozko in angleško razsajajo legar (tifus) in kozé (osepnice); al ni čuda, če se pomisli, da že veliko tednov stoji in leži bolj v mlakah, kot na suhem; preden so dobili vojaki lesene hiše (in še zdaj jih ni za vse dosta), so stanovali v kočah iz ilovce, ki so znotraj z volno podvlečene; le malo terdnih in dobro zadelanih šotorov — na sredi s pečjó — so imeli. Od rusovskega vojskovodja Menšikova se je tudi govorilo, da je zbolel, pa novejšje novice pravijo, da to ni res. — Važniše reči kakor ta čas na bojišču se godé zdaj zunej bojišča. Z zadnjim dnevom starega leta je imela namreč ura izteči, v kateri je imel rusovski car odgovor dati: ali se udá terjatvam zaveznikov ali ne, — če ne, se bo tudi avstrijska vlada djansko postavila na drugo stran. Dunajski časnik „Presse“ piše, da se je govorilo, da je knez Goršakov na Dunaji terjal: naj se do 15. tega mesca zdaljša obrok za odgovor. Menda ta novica ni družega kot le govorica, ker rusovska vlada je že menda zdavnej določila, da se ne bo udala, in tudi zavezniki ne bojo dovolili še daljnega odlašanja gotovega sklepa. Zatega voljo menda tudi poročnika Usedom in Manteufel, ki ju je pruska vlada v London, Pariz in na Dunaj za porazumljenje o omenjenih terjatvah poslala, ne bota kaj opravila. O malo dnéh pa bomo vse zvedili.

Stan kursa na Dunaji 30. decembra 1854.

Obligacije	5 %	82 ⁷ / ₈	fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	82 ¹ / ₄ fl.
deržavnega dolga	4 ¹ / ₂ %	71 ⁵ / ₈	„	Windišgrac. „ „ 20 „	27 ³ / ₄ „
	4 %	64 ² / ₃	„	Waldstein. „ „ 20 „	29 ³ / ₄ „
	3 %	49 ³ / ₄	„	Keglevičeve „ „ 10 „	11 ¹ / ₄ „
	2 ¹ / ₂ %	41 ¹ / ₃	„	Cesarski cekini.	5 fl. 57
Oblig. 5% od leta 1851 B 94			„	Napoleondor (20 frankov)	9 fl. 51
Oblig. zemljiš. odkupa 5%		78 ¹ / ₂	„	Suverendor	17 fl. 15
Zajem od leta 1834		230 ¹ / ₂	„	Ruski imperial	10 fl. 3
„ „ 1839		119 ¹ / ₂	„	Pruski Fridrihsdor	10 fl. 38
„ z loterijo od leta 1854		98 ¹ / ₈	„	Angleški suverendor	12 fl. 8
„ narodni od leta 1854		86 ¹ / ₁₆	„	Nadavk (agio) srebra:	
				na 100 fl.	27 ¹ / ₂ fl.

Današnjim „Novicam“ je po milostnem dovoljenju presvitlega našega knezoškofa za pokušno pridjan obljubljeni listek nemško-slovenskega slovnika, ki bo, na podlagi Vodnikovega rokopisa stoterno pomnožen, prišel na dan.

Zavolj sv. praznika v saboto pridejo prihodnje „Novice“ že v petek na svetlo.